

ZHJ Építésziroda Kft.

Építészeti műleírás

A pavilon alapötlete a Gömböc, egy homogén anyag egyensúlykeresése gravitációs terünkben, a pavilon Gömböc felületének héjakra bontásával folytatja a feltalálók matematikai és héjszámítási kísérleteit, azzal a szándékkal, hogy a héjdarabok, mint a kínai szerencsegömb héjai több rétegben bontakoznak ki, a végtelen térből egy kisebb, kitüntetett aurát, nyitott, de izgalmas absztrakt teret hoznak létre. A pavilon külseje egy felboncolt, transzformált Gömböc, a szétnyílása a Gömböcben rejlő gondolatiságot jeleníti meg, fizikailag is alul az „ölében” történik bemutatása, a vele való játék.

A platón és a héjak között mozgó, majd alászálló ember saját új, „rejtett dimenzióját” vetíti ki a szoborszerű térbe. A bemutatandó tárgy és a mozgását ábrázoló film, az épület együttesen magyarázza, és egyben sugallja a Gömböcöt létrehozó feltalálás izalmát, a jó kérdésekre adott jó válaszokat. A lírai formák által teremtett terekben kozmikus energia jelenlétét kívántuk kifejezni.

A Gömböc, mint feltalálója mondja, „térbeli yin yang”, melynek bemutatása, a feng shuihoz méltóan, egy olyan építményben történik, mintha mégis az érintetlen természetben lennénk, mint egy a tér akupunktúrája: ez az absztrahált Gömböc is azzá akar válni, egyben keressük a terek dinamikáját, emellett egyensúlyát, harmóniáját, melyet az „építéssel”, fizikai eszközökkel az ember lelkében kívánunk kiváltani.

A héjak látszólag, a kínai császári palota ünnepi térsorát idéző, lépcsőzetes emelvényen állnak, mely szintén műkő, a héjakkal azonos anyagból van. Annak függőlegessé váló falszakaszán üvegbeton anyagú lépcsőzetes fal alakul ki, mely nappal is és éjszaka is ellentétes irányból engedi át a fényt. Az említett selyemfényű, műkőfinomságú felületű betonhéjak azonban a földbe csapódnak, odahordva az energiákat.

Az épület és a tárgy maga is a:

球 gömb
平衡 egyensúly
和 harmónia
世界 világ
térbeli yin yang

jelek hordozójaként egyben kiváltja a mindannyiunkban rejlő „Homo ludens” beindítását.

A pavilon tartalmi megfogalmazásában a Gömböcöt, mint a magyar tudomány új szimbólumát értelmeztünk, Magyarországot pedig elsősorban tudományos élet életünkön keresztül kívántuk bemutatni, hangsúlyozva ezzel a magyar kreativitást, és egyben nyilvánvalóan érdekességül szolgál, hogy ez az alig tízmilliós ország mit adott és adhat ma is a világ, és hol találkozik ez az értékteremtés a mai kínai megújulással.

A felső és az alsó szint belső világa

1. a héjak „felszín feletti” felületein megjelenő installációs elemek célja a Gömböc lényegének megértése, a Gömböc által sugárzott gondolatiság felismertetése, a Gömböc által életre hívott gondolatok mentén egyfajta asszociációs játék elindítása, amely mentén a látogató eljuthat olyan globális kérdésekig, mint a fenntarthatóság, egyensúly, harmóniára való törekvés. A tér kialakítása, a hangok, a vizuális effektek nyugalmat árasztanak. Megjelenik a Gömböc nyugalmat árasztó, a harmóniára való törekvést illusztráló mozgása.
2. a héjak „felszín alatti” felületein a magyar kreativitás bemutatása történik híres, világszerte ismert magyar találmányok, úgy mint a flopilemez, Basic nyelv, golyóstoll, gyufa, helikopter, TBK, Rubik-kocka, telefonközpont, Béres-csepp, hangosfilm, szintetikus vér, Neumann-elvek, és Nobel-díjasaink megjelenítésének segítségével hívásával.

Ezek kiegészülnek Magyarország tudományos életre jellemző adatokkal, melyek célja a „magyar jelenség” kifejtése, illusztrálása.

3. A kiállítótér felületeink projektálva jellenek meg a Magyarországra vonatkozó direkt információk, képekben és hangban.

Az egyes tartalmi szintek célja, hogy a látogató érdeklődését tovább generálva tovább juttassa őt a következő szintig.

Megvételt nyert a 6. bírálati sorszámú pályamű

szerzői: ZHJ Építésziroda Kft.

Vezető tervezők: Z. Halmágyi Judit, Balajtai Zita

Szakági tervezők: Szabó András – **szerkezettervezés, System Steel Kft;**

Szigyártó Gábor – energetika, gépészet, elektromosság;

Karneol-Scheibelheffer Alexa, Oroszi Tibor – költségbecslés

Munkatársak: Rajnai Csaba, Kőszeghy Flóra, Skaliczki Judit építészet
Szöllőssy Barbara, Pyka Zsolt, László Éva land art, különleges effektek

Részletes bírálat:

A „Gömböc” nagyításával nyert épület ötlete akár telitalálat is lehetne. Többszörös transzformáláson keresztül hajtva az eredeti tárgyat, nem csak felnagyítja, hanem azt héjaira bontja és ezekkel a szirmokkal definiálja a teret, a pavilon gondolatát.

A térbeli jin-jang-ként kezelt „Gömböcöt” ebbe, a belőle képzett építészeti térbe emelné be, vissza, magába. A Bíráló Bizottság elismerése ennek a gondolatnak szól. Ugyanakkor több olyan kérdés merül fel, melyek a terv realitását feszegetik: A kínai fél által felépített típuspavilont lebontani és újraépíteni nem csak a kiírásnak mond ellent, de a költségvetés-kezelés lényegének is!

A bázisként megjelenő lépcsős piramid drámai erővel szakralizálja az építményt, a hiányzó negyedik lépcsősor viszont függőleges támfallá egyszerűsödik, helyet adva a teherkapunak és a gondolat elgyengülésének.

Hasonló érzései támadnak a kritikusnak a belső haladáskor: mitévő a szerző a lépcső alatti elfogyó maradék terekkel? Mi a célja egy zárt téglalap alaprajzba síkfalak közé beszorítani azokat a héjakat, melyek fentről érkeznek és a piramid tetején már megnyíltak a „végtelenbe”? A befoglaló tér és kitöltő héj nem kínál igazán átgondolt funkcionális lehetőségeket a „Gömböc” bemutatására, a látogató irányítására. Megmarad erős díszletnek.

A felsorolásban javasolt magyar kreativitás bemutatása, tudományos életünkre vonatkozó adatok közlése túlterheli a tematikát, a „Gömböc” egyébként is szerteágazó és összetett leírása elegendő lett volna a kiállítási koncepció kidolgozásához. Ebből fakadhat, hogy a terv ismertetése során említett komoly, valódi, szerkezeti elemek –vasbeton héjak, vagy plazmatechnológiával szabott, többször görbült acéllemezek – nem kapnak erősítést, nem válnak többé, mint installációkká.

Mindazonáltal a pályamű eredeti felvetésével kiemelkedik a mezőnyből, a zsűri megvételen részesíti.